
Despre reformă în învățământul superior și impactul ei la nivelul practicilor documentare și bibliotecilor universitare

Ovidiu Molnar

Ovidiu Molnar este șeful serviciului Conservarea colecțiilor al Bibliotecii Centrale Universitare din București
E-mail molnar@bcub.ro

Abstract

În contextul transformărilor sistematice pe care le-a cunoscut societatea românească în ultimii 14 ani, învățământul universitar s-a supus unor importante procese de înnoire. Este vorba în primul rând de o înnoire a mentalităților și practicilor academice, de o orientare spre performanță, impuse de mersul societății și în al doilea rând de efectele reformei structurale a învățământului, reformă gestionată de Ministerul Educației și Cercetării. Articolul abordează efectele acestor reforme asupra practicilor privind documentarea în mediul universitar și în mod particular în bibliotecile universitare.

Cuvinte-cheie: învățământ superior; reformă; biblioteci universitare

About reform in higher education and its impact on documentation modalities and academic libraries

Due to the systematic changes that the Romanian society faced during the last 14 years, the academic education system was subject to some major renewal actions. First of all, it is about a change of mentalities and academic ways, an orientation towards success, enforced both by the evolution of the Romanian society and the effects of a structural reform within the education system, a reform managed by the Ministry of Education and Research. The article approaches the effects these reforms have upon the modalities of documentation in an academic environment and, especially, in academic libraries.

Keywords: higher education; reform; academic libraries

Încă de la începutul anilor '90, în contextul transformărilor ample, de structură, ale societății românești, transformări care au impus o schimbare în val a mentalităților și practicilor, necesitatea de a reforma învățământul din România a devenit evidentă. Așa cum era de așteptat, inițiativa s-a născut la nivelul învățământului superior, la al cărui caz ne vom limita pentru a aborda procesul sincron de înnoire în zona practicilor documentare.

Este util să distingem încă de la început două nivele în ceea ce privește înnoirea actului educațional în spațiul universitar. Avem în primul rând ansamblul de decizii legislative și manageriale constituite în proiectul concertat numit în sens propriu "reforma învățământului", proiect demarat la jumătatea deceniului în cauză și aflat în responsabilitatea Ministerului Educației și Cercetării. Alături de acesta și de fapt precedându-l în ordine cronologică putem vorbi, încă din 1990, de o reformă silențioasă, realizată mai ales sub impactul modelelor occidentale de succes, o reformă a viziunii, a instrumentelor, a modalităților și a finalităților în realizarea actului educațional. Aceasta aparține înnoirii inerente a

Imaginea bibliotecii în mediul universitar: strategii de optimizare

Robert Coravu

Autorul

Robert Coravu este director general adjunct al Bibliotecii Centrale Universitare din București și redactor-șef al publicației *Buletin ABIR*.
E-mail coravu@bcub.ro

Abstract

Optimizarea imaginii instituției-țintă este unul dintre obiectivele strategice importante ale marketingului. O anumită mentalitate, conservatoare, dar și condițiile financiare dificile cu care se confruntă bibliotecile din România încurajează ignorarea acestui important instrument de eficientizare a activității. Instrumentele de comunicare bazate pe noile tehnologii facilitează, însă, aplicarea unor strategii de optimizare a imaginii bibliotecii în mediul universitar, cu costuri reduse și cu beneficii importante la nivelul modului de receptare a locului și rolului bibliotecii universitare în procesul de învățământ.

Cuvinte-cheie: biblioteci universitare; imaginea bibliotecii; marketing

The library image in the academic environment: improvement strategies

The improvement of the target-institution's image is one of the significant objectives of marketing. A certain conservative mentality, but also the hard financial conditions faced by Romanian libraries encourage the ignoring of this important instrument for a higher efficiency of library's activity. Communication tools based on new technologies facilitate however the application of some library image improvement strategies in the academic environment, with low costs and with considerable benefits regarding the perception of the place and role of the academic library within the overall education process.

Keywords: academic libraries; library image; marketing

Marketingul este unul dintre instrumentele care pot ajuta bibliotecile să se adapteze schimbărilor cu care se confruntă, determinate atât de evoluția tehnologică în domeniul informației și comunicațiilor, cât și de apariția unor noi purtători de informație.

În bibliotecile universitare, marketingul are ca finalitate îndeplinirea misiunii instituțiilor de învățământ superior tutelare, prin oferirea suportului documentar necesar curiculei și prin furnizarea nu numai a unei colecții de informații, ci și a unor instrumente de lucru care să vină în sprijinul cercetării.

O analiză a informațiilor existente în paginile lor Web – atâtea câte sunt - va arăta că bibliotecile universitare românești nu excelează din punctul de vedere al abordărilor de marketing. O primă constatare este aceea că, în organigramele acestor biblioteci, nu apar compartimente specializate de marketing și/sau de relații publice, excepția care confirmă regula fiind Biblioteca Centrală Universitară din Iași. O a doua constatare, care poate fi extinsă asupra tuturor bibliotecilor românești prezente în Internet: foarte puține dintre ele înțeleg importanța site-ului Web ca sursă de informare

Criza lecturii?

Marin Pruteanu

Autorul

Marin Pruteanu este bibliotecar în cadrul serviciului Dezvoltarea colecțiilor al Bibliotecii Centrale Universitare din București
E-mail pruteanu@bcub.ro

Abstract

Acest eseu cu titlu interogativ – „Criza lecturii?” - pune în evidență multiplele discursuri din societate care au ca temă lectura. Acestor discursuri le corespunde o pluralitate de practici ale lecturii. Prin modul în care sunt organizate, prin serviciile pe care le oferă, prin imaginea pe care o au în societate, bibliotecile pot încuraja unele sau altele dintre aceste practici.

Cuvinte-cheie: lectură; biblioteci

The reading crisis?

This essay with an interrogative title - “The reading crisis?”- emphasizes the multiple discourses from the society, which have the reading as a main theme. A plurality of reading practices corresponds to those discourses. Through the way they are structured, the services they offer and the image they have in the society, the libraries may encourage one or the other of these practices.

Keywords: reading; libraries

După 1989, reper cronologic care ne va obseda un timp, s-a adus în discuție existența unei crize a lecturii în România. Mai exact, nu chiar după 1989, ci puțin mai târziu, când vidul documentar creat de cenzura comunistă începe să se compenseze printr-o producție editorială relativ abundentă, compusă mai ales din traduceri și recuperări/reeditări. Pe la jumătatea anilor 90, până și cititorii profesioniști, cum ar fi criticii literari, recunoșteau că nu mai pot citi tot ce se publică în domeniul care îi interesează și că sunt nevoiți să recurgă la selecții mai mult sau mai puțin sistematizate. Numărul în creștere al noilor apariții editoriale și aproape inexistența unor instrumente bibliografice exhaustive și analitice au creat o stare de dezordine documentară cu consecințe nefaste pe termen lung asupra cercetării științifice și creației culturale în genere. Dezordinea bibliografică duce inevitabil la o dezordine cognitivă. Chiar dacă unele proiecte mai vechi sunt continuate cu rezultate dintre cele mai bune, cum ar fi Bibliografia Istorică a României, multe domenii și subiecte sunt complet descoperite în această privință, ceea ce permite instalarea

Centrul de Informare și Documentare – o altfel de bibliotecă

Viorica Gențiana Onișoru

Autoarea

Viorica Gențiana Onișoru este bibliotecar la Casa Corpului Didactic din Alba Iulia
E-mail ccdab@email.ro

Abstract

Centrele de informare și documentare reprezintă o experiență pedagogică franceză plină de succes. În aceste centre, spre deosebire de bibliotecile școlare, profesorul-documentarist asigură nu numai accesul la informație, ci și învățarea utilizării informațiilor existente. Sunt enumerate câteva funcții și activități desfășurate în acest nou tip de structură infodocumentară.

Cuvinte-cheie: centre de informare și documentare; bibliotecari școlari

The Information and Documentation Center – another kind of library

Information and documentation centers are the results of a successful French pedagogic experiment. In these centers, unlike school libraries, the teacher-librarian assures not only the information access, but also the formation of the information's use abilities. Some functions and activities deployed in this new kind of info-documentary structure are presented.

Keywords: information and documentation centers; school librarians

Centrele de Informare și Documentare, cunoscute sub denumirea de C.D.I. (Centres de documentation et d'information), sunt centre de resurse documentare pentru uzul elevilor și al cadrelor didactice. Ele reprezintă o experiență pedagogică franceză încununată de succes.

Importanța C.D.I.-ului și rolul pedagogic al documentaristului a fost relevată de numeroși factori:

- dificultatea instituțiilor de învățământ preuniversitar în combaterea eșecului școlar, eșec datorat inegalităților sociale și culturale al accesului diferit al elevilor la informație;
- lipsa de interes arătată lecturii, incapacitatea multor elevi de a citi și scrie corect;
- necesitatea existenței unui loc în care să se poată desfășura acțiunile comune pentru mai multe discipline;
- posibilitatea de a organiza acțiuni educative, culturale, care să deschisă instituția către exterior;
- utilizarea metodelor pedagogice moderne, în special a pedagogiei de proiect, presupune existența unor mijloace și spații adecvate.

Majoritatea acestor probleme și-au găsit rezolvarea într-o proporție